

Biblioteksplan 2015-2016

Ödeshögs kommun

Bilaga. Läsförämjandeplan 2015-2016

Gunilla Christensen
BIBLIOTEKSANSVARIG

Bibliotekslagen

2013:801 (ersätter tidigare lag 1996:1596)

1 § Denna lag innehåller bestämmelser om det allmänna biblioteksväsendet som består av all offentligt finansierad biblioteksverksamhet.

2 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning.
Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt.
Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.

3 § Bibliotekshuvudmän är kommunerna, landstingen, staten och, i fråga om vissa skolor, enskilda.

För folkbibliotek ansvarar kommunerna.

För skolbibliotek ansvarar kommuner, landsting, staten eller enskilda huvudmän.

För regional biblioteksverksamhet ansvarar landstingen.

För högskolebibliotek vid universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen ansvarar staten.

För lånecentraler ansvarar staten.

För övrigt offentligt finansierad biblioteksverksamhet ansvarar den som enligt särskilda bestämmelser är huvudman för verksamheten.

Om ett kommunalt eller statligt bibliotek drivs av någon annan än huvudmannen ansvarar huvudmannen för att den som driver biblioteket följer bestämmelserna i denna lag.

4 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt personer med funktionsnedsättning, bland annat genom att utifrån deras olika behov och förutsättningar erbjuda litteratur och tekniska hjälpmedel för att kunna ta del av information.

5 Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska ägna särskild uppmärksamhet åt de nationella minoriteterna och personer som har annat modersmål än svenska.

Folkbibliotek

6 § Varje kommun ska ha folkbibliotek. Folkbiblioteken ska vara tillgängliga för alla och anpassade till användarnas behov. Folkbibliotekens utbud av medier och tjänster ska präglas av allsidighet och kvalitet.

7 § Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.

Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.

8 § Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar.

9 § På folkbiblioteken ska allmänheten avgiftsfritt få låna eller på annat sätt få tillgång till litteratur under en viss tid oavsett publiceringsform.

Första stycket hindrar inte att folkbiblioteket tar ut

1. ersättning för kostnader för porto, fotokopiering och andra liknande tjänster, och
2. avgift för de fall låntagare inte inom avtalad tid lämnar tillbaka det som de lånat

10 § Enligt 2 kap. 36 § skollagen (2010:800) ska eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ha tillgång till skolbibliotek

Regional biblioteksverksamhet

11 § Varje landsting och de kommuner som inte ingår i ett landsting ska bedriva regional biblioteksverksamhet med syfte att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet.

Högskolebibliotek

12 § Det ska finnas tillgång till högskolebibliotek vid alla universitet och högskolor som omfattas av högskolelagen (1992:1434). Dessa bibliotek ska svara för biblioteksverksamhet inom de områden som anknyter till utbildning och forskning vid universitetet eller högskolan.

Lånecentraler

13 § För en kompletterande informations- och medieförsörjning ska det finnas en eller flera lånecentraler.

Samverkan

14 § I syfte att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser ska bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet samverka.

15 § Biblioteken i det allmänna biblioteksväsendet ska avgiftsfritt ställa litteratur ur de egna samlingarna till varandras förfogande. Myndigheten ska tillsammans med de regionala biblioteksverksamheterna och kommunerna följa upp hur de biblioteksplaner som antagits har utformats och hur de används samlingarna till varandras förfogande. Skyldigheten att avgiftsfritt ställa litteratur till förfogande gäller inte för folk- eller skolbibliotek.

Syftet med biblioteksplanen

- * genom ett politiskt förankrat dokument tydliggöra vikten av biblioteken och dess verksamhet gentemot medborgarnas behov
- * ge en klar och tydlig överblick över bibliotekens verksamhet
- * uppfylla bibliotekslagens krav på biblioteksplan
- * vara ett hjälpmedel vid utvärdering och uppföljning av biblioteksverksamheten
- * ligga till grund för en ständig utveckling och förbättring av bibliotekens verksamhet
- * vara till hjälp i det dagliga biblioteksarbetet

Ödeshögs biblioteksstruktur

Biblioteksstrukturen i Ödeshögs kommun består av Ödeshögs kommunbibliotek som sedan 1985 huserar i centrala lokaler vid torget i Ödeshög. På kommunbiblioteket består personalstyrkan av 1 biblioteksansvarig (100 %) samt 1 bibliotekarie (100 %) samt 1 assistent (100 %).

Kommunbiblioteket bistår och hjälper skolorna med den litteratur som efterfrågas samt bokprat och biblioteksvisning. Integrering mellan kommunbiblioteket och skolbiblioteken eftersträvas. Katalogisering av skolbibliotekens bestånd i kommunbibliotekets katalog kan vara ett sätt för att uppnå mer integrering biblioteken emellan och bättre service för eleverna. Kommunbiblioteket har öppet 36,5 timmar i veckan, under sommaren juni-augusti 29 timmar.

På Lysingskolan finns ett bemannat skolbibliotek och på de 3 låg- och mellanstadieskolorna Rök, Boet och Fridtjuv Berg i kommunen finns skolbibliotek av varierande standard och som ombesörjs av respektive skola. Förskolan har ett nyinvigt bibliotek placerat på "Skeppet".

Mål för kommunbiblioteket

Biblioteket skall vara ett kultur- och informationscentrum och genom sin allsidiga kulturella verksamhet vara en naturlig social träffpunkt.

Biblioteket skall ge upplysning, främja utbildning, fakta- och kunskapsinhämtande och stimulera till annan kulturverksamhet genom att ställa böcker och andra media till förfogande för kommunens alla invånare.

Biblioteket skall ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar, personer med funktionsnedsättning samt personer med annat modersmål än svenska.

Att främja ett aktivt medborgarskap och minska den digitala klyftan i samhället.

Biblioteket skall aktivt söka samarbete med skola, studieförbund, institutioner, myndigheter, förvaltningar, föreningar m fl

Anställda

1,0 biblioteksansvarig
1,0 bibliotekarie med inriktning
barn- och ungdom
1,0 assistent

Öppettider

Måndag	10.00-17.30
Tisdag	10.00-16.00
Onsdag	10.00-16.00
Torsdag	10.00-19.00
Fredag	10.00-15.00
Lördag	10.00-13.00

Sommartid 1 juni-31 augusti

Måndag – torsdag	10.00-16.00
Fredag	10.00-15.00
Lördag	Stängt

Verksamhet för vuxna

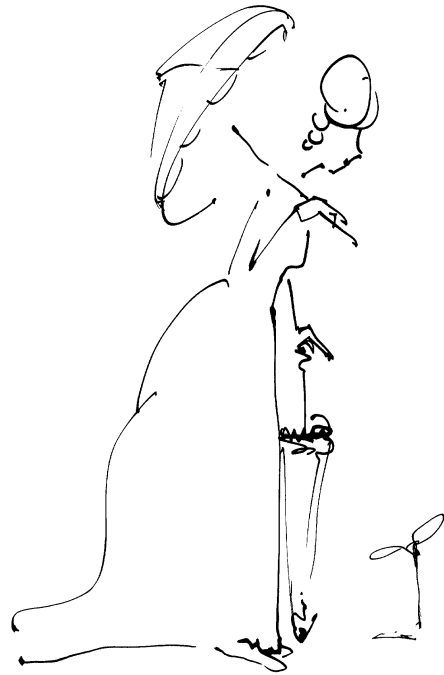
- *Medieinköp
- *Tillhandahålla analoga och digitala medier
- *Erbjuda fjärrlån
- *Invandrarlåneservice
- *Informationsökning
- *Minska den digitala klyftan

Kortsiktiga mål

- *Aktiv mediehantering med gallring och inköp
- *Ökat medieanslag för ett förnygrat mediebestånd, digitala informationskällor och inköp av kurslitteratur.
- *Bistå vuxenstuderande med kurslitteratur, studieplatser, informationsökning samt tentamöjlighet.
- *Erbjuda gratis individuell handledning samt studiecirkel i data för att minska den digitala klyftan.
- *Vara ett stöd i det livslånga lärandet.
- *RFID

Långsiktiga mål

- *Meröppet bibliotek

Verksamhet för barn och ungdomar

- *Erbjuda bokprat och biblioteksvisningar
- *Boklådor till skolor och förskolor
- *Medieinköp
- *Föräldragrupper från BVC då barnen får sin första pekbok
- *Barnteater/kulturaktiviteter för förskolebarn minst 4 ggr per år
- *Utdelning av böcker till alla barn som fyller två år

Kortsiktiga mål

- *Bokprat och biblioteksvisningar.
- *Bistå med informationsresurser till skolarbete.
- *Depositioner av boklådor till förskolor, skolor och BVC.
- *Inköp av analoga och digitala medier

- *Nå alla 6-årsgrupper, barn i åk 3 och åk 5 minst en ggr/år
- *Läsfrämjande projekt tillsammans med skola och förskola
- *Erbjuda passande media för barn och ungdomar med särskilda behov
- *Fortsätta arbetet med att göra om barn- och ungdomsavd. till att bli mer inbjudande
- *Skapa aktiviteter för barn och ungdomar på deras fritid

Långsiktiga mål

- *Integrera mediebeståndet i Lysingskolans skolbibliotek med "Göta" - Östergötlands gemensamma bibliotekssystem.

Social / Uppsökande verksamhet

- *Erbjuda särskilda tjänster såsom nedladdning av böcker till grupper med särskilda behov.
- *Bokdepositioner på servicehus.
- *Boken kommer-verksamhet.
- *Talböcker / Daisy
- *Storstilsböcker

Kortsiktiga mål

- *Sprida information om bibliotekets tjänster för äldre
- *Kunna erbjuda ett aktuellt bestånd talböcker / Daisy ochorstilsböcker

Långsiktiga mål

Lokalsamling/Kulturarv

- *Dokumentation
- *Hembygdsforskning
- *Släktforskning

Kortsiktiga mål

- *Fortsätta samarbetet med Kulturarv Östergötaland.

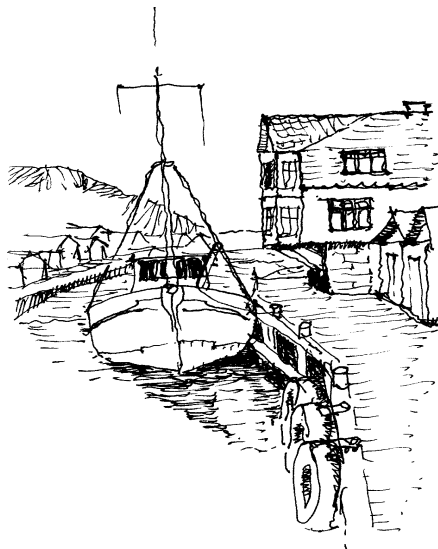
- *Utökat antal digitala informationskällor.
- *Digitalisera lokalsamlingen.
- *Visningar från den digitala hembygdsbokens fotosamling
- *Föreläsningar
- *Uppdatering av kommunens konst

Långsiktiga mål

Övrig verksamhet

- *Kopieringsservice
- *Informationsservice till kommunmedborgarna
- *Konsumentvägledning
- *Turistinformation
- *Föreningservice

- *Tillhandahålla kommunala handlingar
- *Medborgarterminaler
- *Inflyttningsservice
- *Utlåning av flytvästar

Skolbiblioteken

Mål för skolbiblioteken i Ödeshögs kommun

Eleverna ska ha tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket.

Skolbiblioteket ska vara ett stöd för lärarna i deras verksamhet och bidra till skolans pedagogiska verksamhet.

Biblioteket har en lärande roll och ska vara en integrerad del i undervisningen.

Alla elever ska ges möjlighet att ta del av bibliotekets resurser utifrån vars och ens egna förutsättningar.

Kortsiktiga mål

Utöka utbudet av talböcker.

Inredningen på våra bibliotek ska stimulera till läsning.

Biblioteksråd ska upprättas i de yngre åren.

Aktiv gallring.

Långsiktiga mål

Integrera mediebeståndet i Lysingskolans skolbibliotek med "Göta" – Östergötlands gemensamma biblioteksdatasystem.

Utbildad bibliotekspersonal på alla enheter.

Nyckeltal - kommunbiblioteket

Volymmått	-12	-13	-14	Mål -16
Öppettimmar/vecka	33,5	36,5	36,5	
Besökare	79 967	78 971	76 990	80 000
Besök/inv.	15,0	15,2	14,8	15,0
Antal utlån	45 806	46 752	47 941	50 000
Lån/inv.	8,6	9,0	9,2	10,0
Bestånd	23 778	23 465	22 315	
Bestånd/inv.	4,5	4,5	4,3	
Inköpta under året	2 616	2 776	2 531	
Ekonomimått	55,6	58,4	60,0	
Anslag/inv.	1043,4	1123,9	1195,6	
Personalkostnad	1386,0	1389,4	1386,0	
Lokalkostnad				

	Budget -13	Bokslut -13	Budget -14	Bokslut -14
Intäkter	60,1	234,6	65,0	271,8
Kostnader	-3120,0	-3272,9	-3186,6	-3318,9
Netto	-3059,9	-3038,3	-3121,6	-3047,1

Nyckeltal - skolbiblioteken

Bokanslag	2014	2015
	90,0	90,0